

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318010196
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5318010196.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a JUDr. Štefana Tomáša, na verejnom zasadnutí konanom 29. mája 2024 prejednal odvolanie podané prokurátorom a obžalovaným A. B., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Žilina, sp.zn. CA-1T/59/2018 zo dňa 14.11.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Žilina, sp.zn. CA-1T/59/2018 zo dňa 14.11.2023 v časti – vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXXX, D. C., prechodne bytom C., A. E. F. XXXX/XX, D. C.

o d s u d z u j e

Podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2015 s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene o d k l a d á .

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa obžalovanému u s t a n o v u j e skúšobná doba v trvaní 5 (päť) rokov s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. u k l a d á obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX, okr. C., na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodenej alebo pracoviska poškodenej.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp.zn. CA-1T/59/2018 zo dňa 14.11.2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zák., účinného do 31.12.2015, na tom skutkovom základe, že:

najmenej trikrát do týždňa v nepravidelných časových intervaloch od roku 2003 až do 22.06.2015, so stupňujúcou sa agresivitou v roku 2004 a 2009 v mieste bydliska D. XXXX, D. C. a ďalších presne nezistených miestach:

- nadávkami a búchaním na dvere v noci nedovolil spať manželke A. H. B. a svojim deťom H., I. a A. B., ktorí sa museli pred ním zamykať, resp. utiecť z domu a schovávať sa v aute na dvore, kde sa pred ním zamkli, keď ich našiel autom kývať, po jeho odchode museli privolať pomoc, pred svojimi deťmi manželku A. H. B. ponižoval a podroboval pohrdlivému zaobchádzaniu, deťom nadával, urážal ich,
- domov sa vracal v neskorých nočných hodinách alebo skorej ranných hodinách pod vplyvom alkoholu, bol agresívny, neustále obviňoval, ponižoval, zastrašoval a urážal pred svojimi deťmi manželku A. H. B., vulgárne jej nadával z vymyslenej nevery, pýtal od nej peniaze, vyhrožujúc sa, že nebude nikto spať do rána, ak mu peniaze nedá, kričal, rozbíjal veci v domácnosti, a tým budil deti, ktoré potom plakali, čo viedlo k ich strachu pred ním a zamykaniu sa,
- pri vedení motorového vozidla sa vyhrožoval manželke A. H. B. a svojim deťom, že ich zabije,
- treskotom, búchaním, nadávkami a hrozbou bitia vyvolával strach u manželky A. H. B. a ich detí, pričom v záchvatoch zúrivosti sa mal viackrát dostať do nekontrolovaného amoku,
- nútil manželku A. H. B. dvíhať jej mobilný telefón, keď to namietala, reagoval násilne a viackrát hrkal svojim telefónom do jej úst a zubov, čomu sa vyhýbala, aby jej nerozbil ústa a nevyrazil zub,
- v období roku 2009 až 2014 kládol na manželku A. H. B. nereálne požiadavky, aby povedala niečo, čo nikdy neurobila, teda aby sa priznala ku skutkom, ktoré nikdy neurobila, nútil ju, aby prisahala na smrť svojich detí, aby opakovala po ňom nejaké slová prisahy, alebo sa vyhrožoval spôsobom, že ak neuposlúchne to, čo on povie, alebo nesplní jeho požiadavku, tak niečo urobí, čo mala vnímať ako citové vydieranie,
- manželku A. H. B. krivo obviňoval z nevery, z podvádžania, priamo pred deťmi ju ponižoval, zosmiešňoval, sledoval, kontroloval jej činnosť a tiež komunikáciu v mobilnom telefóne,
- na Štedrý večer - 24.12.2014 podnapitý začal zámerne hlasitě vykrikovať manželke A. H. B., že je štetka, a ako s každým spáva, že zničí ich firmu a iné sprostosti a vulgarizmy, deti plakali, vtedy vyhodil vchodové dvere z pántov a povedal jej, že ju ide dať do basy a ide na políciu, z čoho boli až do rána psychicky rozrušení,
- v mesiaci január 2015 počas nočných hodín vyvolával s manželkou A. H. B. neodôvodnené konflikty, kedy nemohla spať,
- v presne nezistenom čase, v období mesiaca január 2015, fyzicky napadol A. H. B. tak, že ju udrel päšťou,
- od 23.04.2015 viackrát hovoril svojim deťom H., I. a A. B., že nevidia svoju matku, prídu, o svoju matku, budú žrať chleba a piť vodu, že prvého zastrelí psa na dvore,
- dňa 09.05.2015 vo večerných hodinách, mal sedieť s A. H. B. v osobnom motorovom vozidle značky Mercedes a vytiahnuť zo stredového panelu nejaký zásobník, z neho vybrať jeden náboj a rázne jej povedať, že ten náboj dokáže prestreliť aj dve hlavy,
- v presne nezistenom čase, pravdepodobne v období mesiacov január 2015 až máj 2015 požadoval od A. H. B., že ak mu nenapíše 20%-ný podiel v novozaložených firmách, tak má známych na polícii, kontakty na generálnej prokuratúre a spolu s bratom sa postarajú o to, aby išla do väzenia, že zničí ju, jej deti, jej firmu aj všetkých zamestnancov,
- približne tri týždne pred dňom 22.06.2015, v presne nezistenom čase na schodisku v ich dome hodil kvetináč smerom po A. H. B., ktorým ju však nezasiahol,
- približne 10 dní pred dňom 22.06.2015, v presne nezistenom čase, vulgárne nadával A. H. B. do sviňa a hovoril jej, že on už to má zistené na polícii, že ak povie, že sa jej vyhrožoval, podá na ňu trestné oznámenie za krivé obvinenie a ona pôjde do basy,
- dňa 22.06.2015 v čase okolo 05:30 h v kuchyni fyzicky napadol svoju manželku A. H. B. tak, že ju bil po hlave, ťahal za vlasy a vulgárne jej nadával, že je štetka, kurva a piča, že jej deti budú trpieť a budú žrať iba chleba a vodu, následne ju opäť mal ťahať za vlasy a hovoriť jej, že on má svojich známych a dôkladne sa postará o to, aby už svoje deti nikdy nevidela, že bude v priestore, ktorý bude mať 2 x 2 metre, v dôsledku čoho ich deti nemohli spať a plakali,
- dlhodobo vulgárne nadával A. H. B., že je štetka, kurva a má niekoľko vzťahov,
- od 31.08.2015 vyhľadával, kontaktoval telefonátmi i SMS správami a obťažoval manželku A. H. B., aj napriek jej upozorneniam, že si to nepraje a v SMS správe z 13.09.2015 mu napísala že sa ho bojí, pričom dňa 09.10.2015 okolo 14:00 h, keď práve nebola doma, sa dobíjal do ich rodinného domu v D. C. XXXX, D. C., v úmysle zobrať si veci, po jej príchode jej vulgárne nadával, osočoval ju, urážal a ponižoval ju, dňa 11.10.2015 okolo 17:12 h, kedy jej poslal SMS správu, že si ide po slivovicu a zimné pneumatiky sa opätovne, keď nebola doma, chcel dostať do ich domu, pričom vtedy stále vyzváňal na zvonček pri dverách, dňa 26.11.2015 okolo 10:45 h v obci D. C. XXX, D. C., zaparkoval svoje vozidlo za jej vozidlo, dlho zvonil zvončekom pri dverách firmy a stál tam asi 20 minút až do príchodu polície, kedy následne odišiel, pričom osobne sa k nej približovať, telefonátmi a SMS správami ju kontaktovať mal aj

v iných dňoch, čo považovala za obťažujúce s cieľom vyvolať u nej strach, ako aj za prenasledovanie, spôsobujúc jej psychické problémy, z takéhoto konania obvineného mala manželka obvineného A. H. B. spolu so svojimi deťmi H., I. a A. B. strach, v noci nemohli spať, báli sa obvineného, zamykali sa pred ním, utekali z domu, deti často na druhý deň nešli do školy, nakoľko neboli vyspaté,

Za to mu súd podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., účinného do 31.12.2015, s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu ustanovil skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. uložil obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX, okr. C., na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydla poškodenej alebo pracoviska poškodenej.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním prokurátora, ako aj obžalovaného A. B..

Odvolanie prokurátor zdôvodnil písomným podaním zo dňa 10.1.2024, doručeným Okresnému súdu Žilina toho istého dňa (č.l. 1112-1113 spisu), a to nasledovne:

„Odvolanie smeruje proti výroku o treste odňatia slobody, mimoriadne zníženom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., podmiennečne odloženom a uloženom vo výmere 3 roky, proti výroku o skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky s probačným dohľadom a proti výroku o povinnosti uloženej obžalovanému podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák., a to vo vzťahu k poškodenej G. H. B., a to v neprospech obžalovaného.

Výrok o vine týmto odvolaním nie je napadnutý.

Mám za to, že v danej veci vzhľadom na nekritický postoj obžalovaného k spáchanému trestnému činu, ktorý mal počas celého trestného konania, skutočnosť, že naplnil dva znaky základnej skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák., ako aj vzhľadom na mimoriadne dlhú dobu, po ktorú obžalovaný páchal skutok kladený mu za vinu, tu nebol daný dôvod na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej sadzby. V danom prípade sa domnievam, že u obžalovaného je potrebné pôsobiť naňho nepodmiennečným trestom odňatia slobody v záujme lepšej nápravy páchatel'a a ochrany spoločnosti.

V súvislosti s mimoriadne dlhou dobou páchania skutku je treba poukázať, že bratie do úvahy tejto skutočnosti nie je v rozpore s ustanovením § 38 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, nakoľko zákonodarca pri okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, spočívajúcej v páchaní trestného činu po dlhší čas neustanovuje konkrétnu trestnú sadzbu ale rozpätie trestných sadzieb od 7 rokov do 15 rokov, dávajúc tak súdu dostatočný priestor na individualizáciu trestu podľa okolností prípadu, kde má súd pri konštatovaní naplnenia okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby brať do úvahy aj intenzitu naplnenia takejto okolnosti. Navyše obžalovaný naplnil okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby nielen formou páchania trestného činu po dlhší čas ale aj na viacerých osobách.

Taktiež mám za to, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o výmere trestu, resp. o jeho mimoriadnom znížení pod dolnú hranicu trestnej sadzby nestatočne bral do úvahy register trestov obžalovaného, ktorý vykazuje viaceré odsúdenia, a to aj pre úmyselné trestné činy, resp. zmier pre úmyselný trestný čin násilnej povahy.

V súvislosti so zahladením týchto odsúdení poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Tz 207/1995, podľa ktorého „Skutočnosť, že páchatel' spáchal skutok, ktorý má znaky trestného činu a skutočnosť, že bol za tento skutok súdom právoplatne odsúdený, sú dve rozdielne skutočnosti (udalosti). Právo rozlišuje tieto dve rozdielne právne skutočnosti a spája s nimi vznik odlišných právnych pomerov a odlišné právne následky pre páchatel'a [porovnaj napr. ustanovenia o priťažujúcej okolnosti podľa § 34 písm. i) Tr. zák. (č. 140/1961 Zb.) veta pred bodkočiarkou „spáchal viac trestných činov“ a podľa § 34 písm. j) Tr. zák. „bol už pre trestný čin odsúdený“. Ak teda právna fikcia, že sa na páchatel'a hľadí,

akoby nebol odsúdený, znamená v podstate právny zánik skutočnosti odsúdenia, neznamená to i zánik skutočnosti, že páchateľ spáchal trestný čin. Takéto rozlišovanie týchto dvoch právnych skutočností opodstatňuje fakt, že ide o skutočnosti (udalosti) s rozdielnym obsahom, ktoré majú rozdielny význam a dosah. Ak páchateľ opäť spáchal trestný čin, môže súd zo zhodnotenia konkrétnych okolností trestných činov vyvodiť závery, pokiaľ ide o postoj páchateľa k spoločenským hodnotám chráneným trestným zákonom, či páchateľ má sklony k páchaniu trestnej činnosti, alebo či spáchanie trestných činov je v inak poriadnom živote páchateľa len náhodné, aký je stupeň a povaha mravného narušenia páchateľa, aká je možnosť jeho nápravy, aký je účinok výkonu predchádzajúceho trestu na páchateľa a pod.“

Z uvedených dôvodov navrhujem odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil vo výroku o treste odňatia slobody, mimoriadne zníženom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., podmienčne odloženom a uloženom vo výmere 3 roky, proti výroku o skúšobnej dobe podmienčného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky s probačným dohľadom a proti výroku o povinnosti uloženej obžalovanému podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák., a to vo vzťahu k poškodenej G. H. B., a sám rozhodol tak, že podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 2 Tr. zák. ukladá obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.“

Podané odvolanie obžalovaný odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu A. J. K. I. zo dňa 21.1.2024, doručené Okresnému súdu Žilina dňa 24.1.2024 (č.l. 1117-1120 spisu), v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nepovažuje za zákonný a dôvodný. Úvodom opísal jeho výrokové časti a poukázal aj na podstatné dôvody odôvodnenia predchádzajúcich rozhodnutí krajského súdu. Obžalovaný ďalej polemizoval s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý v predchádzajúcich konaniach zrušil uznesenia okresného súdu o postúpení veci na prejednanie priestupku, resp. rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod podanej obžaloby prokurátora. V tomto smere vyslovil názor, podľa ktorého dôkazná situácia v predmetnej trestnej veci neodôvodňovala jeho odsúdenie okresným súdom. V tejto súvislosti poukázal najmä na výsledky znaleckého dokazovania G. L., ktoré malo spochybniť vierohodnosť výpovedí tých svedkov, ktorí svedčili v jeho neprospech. Podľa názoru obžalovaného podstatu vedeného trestného stíhania spočívala v majetkových sporoch s poškodenou, ktorá sa ich snažila vyriešiť vo svoj prospech prostredníctvom inštitútov trestného práva. V ďalšej časti podaného odvolania preto podrobne poukázal na podstatné skutkové okolnosti prípadu, ktoré podľa jeho názoru vyššie uvedený záver potvrdzovali. Taktiež zvýraznil, že pri hodnotení hodnovernosti výpovedí svedkov vypovedajúcich v jeho neprospech je potrebné prihliadnuť (H. B., I. B.) na ich angažovanosť v obchodnej spoločnosti, ktorá bola predmetom majetkových sporov s poškodenou. Obžalovaný ďalej uviedol, že aj ďalší svedkovia (M. I., M. I., M. I.) boli aktívnymi členmi obchodnej spoločnosti Medical Group, a.s. Opakovane sa preto zaoberal predchádzajúcim vysloveným právnym názorom krajského súdu o vierohodnosti tvrdení uvedených svedkov. Poškodená aj v rámci hlavného pojednávania vystupovala ako nedôveryhodná osoba a krajský súd svojím právnym názorom zaviazal prvoinštančný súd k záveru, ktorý nezohľadnil dôkazy svedčiace v prospech obžalovaného. Z uvedených dôvodov preto proces predchádzajúci vyhlásenému napadnutému rozsudku okresného súdu nespĺňal predpoklady spravodlivého konania pred nezávislým súdom. Obžalovaný taktiež poukázal na konanie poškodenej, ktorá sa bezdôvodne odmietla podrobiť znaleckému skúmaniu ustanoveného psychológa. Predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu, podľa ktorého konanie obžalovaného nemalo charakter trestného konania bolo správne a vychádzalo najmä z hodnovernosti výpovedí poškodenej vyhodnotené znalcom G. L.. Zrušené rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby prokurátora podľa ustanovenia § 285 písm. a) Tr. por. označil za zákonné a vychádzajúce z rešpektovania zásady „in dubio pro reo“. Opakovane poukázal na výsledky znaleckého dokazovania G. K. L., E. A. J. I. a G. N. D., v zmysle ktorých sa u osoby poškodenej nejednalo o týranú osobu. Záver o vine z napadnutého rozsudku nebol založený na jednoznačne zistených a bezpečne preukázaných faktoch. K takémuto záveru viedli len domnienky založené na pravdepodobnosti. Obžalovaný ďalej vysvetlil dôvody podaného trestného oznámenia poškodenej s tým, že tieto mali majetkovú povahu spočívajúcu vo vysporiadaní majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Napadnuté rozhodnutie preto označil ako arbitrárne. Odvolací súd zasiahol do nezávislosti prvostupňového súdu nad mieru, ktorá je procesne prípustná, pretože ani odvolací súd nemá právo prikázať prvostupňovému súdu, ktoré dôkazy má hodnotiť ako rozhodujúce pre posúdenie viny. V predmetnej trestnej veci neboli objektívne vyhodnotené dôkazy svedčiace aj o jeho nevine. Záverom zvýraznil konanie poškodenej, ktoré malo manipulatívnym spôsobom pôsobiť voči znalcovi, a to prostredníctvom tretích osôb. Z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné rozhodnúť v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

Navrhol preto krajskému súdu prehodnotiť vlastný právny názor na vykonané dokazovanie s tým, aby obžalovaného spod podanej obžaloby prokurátora oslobodil v zmysle ustanovenia § 285 písm. a) Tr. por.

Obdobné argumenty týkajúce sa podaného odvolania uviedol vo svojom vyjadrení k odvolaniu prokurátora obžalovaný v podaní doručenom okresnému súdu dňa 25.1.2024 (č.l. 1121 spisu). V podstate uviedol, že stíhaného trestného činu sa nedopustil a v predmetnej trestnej veci existovali dve skupiny rovnocenných dôkazov. Aj v prípade hypotetického preukázania viny je dôvodné poukázať na dĺžku celého konania, trest, ktorý navrhol prokurátor nesplní žiadny spoločensky význam a tento je nedôvodný. Na základe týchto skutočností navrhol, aby odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol a vyhovel podanému odvolaniu obžalovaného.

Prokurátor sa k dôvodom odvolania obžalovaného písomne nevyjadril.

Na verejnom zasadnutí konanom na krajskom súde po splnení zákonných podmienok v neprítomnosti obžalovaného prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že sa v celom rozsahu pridržiava písomných dôvodov podaného odvolania a v jeho zmysle navrhol po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste uložiť aj nový prísnejší trest. Odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného opísal skutkové okolnosti stíhania svojho klienta s tým, že poukázal na možnú zaujatosť krajského súdu vzhľadom na predchádzajúce vyslovené právne názory. Okresný súd bol právnym názorom krajského súdu viazaný, a preto nemohol rozhodnúť podľa vlastného uváženia. Rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod podanej obžaloby prokurátora, ktoré bolo následne zrušené, považoval za správne a zákonné. Zvýraznil osobnostné a charakterové črty poškodenej s tým, že túto označil za manipulátorku. Celý dôvod vedeného trestného stíhania obžalovaného skutočne spočíva len v majetkovom spore medzi bývalými manželmi. V tejto súvislosti preto opakovane odkázal na podrobné písomné dôvody podaného odvolania, resp. písomných vyjadrení v predchádzajúcom konaní. Navrhol preto, aby bol obžalovaný spod podanej obžaloby oslobodený v zmysle ustanovenia § 285 písm. b) Tr. por. Odvolanie prokurátora na základe týchto skutočností navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie prokurátora a obžalovaného bolo podané oprávnenými osobami a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné a odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o vine, uloženom treste, ako aj uloženej povinnosti obžalovanému.

Krajský súd v konaní o odvolaní obžalovaného nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Obžalovaný bol zo spáchania trestnej činnosti usvedčený procesne správne zabezpečenými a vykonanými dôkazmi, medzi ktoré patrili najmä výpovede poškodených, ako aj zainteresovaných svedkov.

Predmetné dôkazy, ktorých podrobný opis je súčasťou napadnutého rozhodnutia, okresný súd vyhodnotil v súlade so základnou zásadou trestného konania uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom prvostupňového súdu pri hodnotení dôkazov a tieto sám na základe vnútorného presvedčenia vyhodnotil s totožným výsledkom. Preskúmaním dôvodov podaného odvolania obžalovaného odvolací súd prijal záver, že tieto sú len opakovaním obhajoby obžalovaného či už z prípravného konania alebo hlavného pojednávania. Okresný súd sa v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku s týmito argumentmi obhajoby presvedčivo vysporiadal a uviedol jasné a zrozumiteľné dôvody, na základe ktorých uznal obžalovaného vinným. Predovšetkým je zo strany krajského súdu potrebné zvýrazniť znenie ustanovenia § 327 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, súd ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom

rozhodnutí odvolací soud a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil. Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. okrem iného, ak je dôvodom námietky zaujatosti strany námietka len procesného postupu súdu v konaní, o tejto sa nekoná. Predmetná trestná vec bola v minulosti zo strany krajského súdu preskúmaná v dvoch prípadoch s tým, že krajský súd už vyslovil svoj právny názor na vedené trestné stíhanie obžalovaného. V prvom rozhodnutí (uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/88/2019 z 28.1.2020, č.l. 908-920 spisu) krajský súd uviedol právny názor, podľa ktorého konanie obžalovaného nebolo možné posúdiť ako priestupok, a preto postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnuté uznesenie Okresného súdu Čadca, sp.zn. 1T/59/2018 z 19.6.2019 zrušil a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V odôvodnení uznesenia krajského súdu boli jasným spôsobom opísané skutočnosti rozhodné pre posúdenie obžaloby prokurátora s tým, že jednotlivé časti konania obžalovaného nebolo možné bagatelizovať a posudzovať mimo príslušných ustanovení Trestného zákona. Už v označenom uznesení krajského súdu bolo v podstate uvedené, že znalecký posudok v rámci vykonaného znaleckého dokazovania (G. K. L. a E. A. J. I., G.) nie je možné preceňovať a nemá ako jeden z dôkazov privilegované postavenie. Pri posudzovaní viny obžalovaného bolo potrebné vychádzať najmä z obsahu výpovedí poškodených, ktorí bezprostredne opísali skutkové okolnosti prípadu. V tejto súvislosti krajský súd reagujúc na dôvody podaného odvolania obžalovaného uvádza, že do konca vedeného trestného stíhania (verejně zasadnutie Krajského súdu v Žiline z 29.5.2024) nebol v trestnom konaní zabezpečený ani jeden relevantný dôkaz zásadným spôsobom spochybňujúci tvrdenia poškodených.

Taktiež v druhom rozhodnutí krajského súdu (uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 2To/5/2023 z 23.5.2023) bol vyslovený právny názor korešpondujúci s prvým zrušujúcim uznesením, podľa ktorého obžalovaný svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky stíhaného trestného činu. Z tohto dôvodu bol oslobodzujúci rozsudok okresného súdu (§ 285 písm. b/ Tr. por.) zrušený postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. a vec mu bola podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátená, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Aj v tomto rozhodnutí krajského súdu bolo jednoznačne a zrozumiteľným spôsobom uvedené, že opísané konanie obžalovaného nemožno vyhodnotiť ako bežné manželské nezhody a toto vzhľadom na spôsob uskutočnenia, intenzitu, ako aj následky napĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zák., účinného do 31.12.2015.

V nasledujúcom treťom konaní bol preto okresný súd viazaný znením vyššie citovaného ustanovenia § 327 ods. 1 Tr. por. Uvedený procesný postup zodpovedá stavu veci a zákonu, a preto ho nemožno vyhodnotiť ako porušenie práva obžalovaného na spravodlivý proces. V konečnom dôsledku o vine obžalovaného právoplatne rozhoduje odvolací súd, ktorý bol v tomto prípade Krajský súd v Žiline. Pokiaľ odvolací súd dospel k právnomu názoru a záveru o vine obžalovaného, je potrebný tento rešpektovať a postupovať tak, ako to ustanovuje Trestný poriadok. Krajský súd v nadväznosti na dôvody podaného odvolania obžalovaného opakovane uvádza, že obžalovaný bol z protiprávneho konania usvedčovaný výpoveďami svedkov O. P., M. I., Q. I., E. F., ktorí v súhrne mali znalosť o problémoch a konfliktoch rodiny B.. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd na tieto výpovede svedkov pri ďalšom rozhodovaní o vine obžalovaného v celom rozsahu odkazuje. Konflikty medzi poškodenou G. H. B. a obžalovaným tak, ako sú tieto uvedené v žalovanom skutku, nie je možné vyhodnotiť ako bežné manželské nezhody, resp. búrlivé spolužitie alebo majetkové spory. Opísané konanie obžalovaného totiž napĺňa všetky zákonné znaky žalovaného zločinu. Manželské nezhody samy osebe nie sú trestné, ale len do tej miery, pokiaľ konanie jedného z manželov nenaplní zákonné znaky akéhokoľvek trestného činu uvedeného v platnom Trestnom zákone. Závery znaleckých posudkov a výpovede znalcov G. K. L., E. J. I. a G. N. D. nie sú rozhodujúcim dôkazom, ktorý by svedčil o nevine obžalovaného. Pri hodnotení dôkazov je potrebné vziať do úvahy tú skutočnosť, že znalecký posudok je len jedným z ďalších dôkazov, ktorý predovšetkým objasňuje otázky odborného významu. Znalecký posudok sám osebe nemá takú dôkaznú silu a hodnotu, že môže v tomto prípade negovať obsah výpovedí poškodených. V tejto súvislosti je potrebné ďalej poznamenať, že pokiaľ svedok po zákonom poučení vypovedá o určitých udalostiach a v ďalšom dokazovaní nie je jeho výpoveď vyvrátená, treba túto považovať za pravdivú. Motív konania obžalovaného nie je rozhodujúcim faktorom (majetkové spory, vysporiadanie BSM, žiarlivosť, agresivita po požití alkoholických nápojov, atď.) pre posúdenie jeho konania ako stíhaného trestného činu. V rozsiahlom trestnom konaní bolo procesne správnym spôsobom preukázané, že obžalovaný sa stíhaného skutku dopustil tak, ako to bolo uvedené v podanej obžalobe prokurátora. Je celospoločensky neprípustné, aby obžalovaný problémy vyplývajúce z partnerského života s poškodenou riešil obdobným spôsobom, a to za použitia označených verbálnych a fyzických útokov. Dôveryhodnosť zainteresovaných

svedkov – poškodených nemôže byť spochybnená ich následnou podnikateľskou aktivitou. Z logického záveru vyplýva, že pokiaľ v rámci majetkového vysporiadania získali v obchodnej spoločnosti určité postavenie, toto realizujú v rámci príslušnej zákonnej úpravy. Skutočnosť, že obžalovaný spáchal stíhaný trestný čin bola potvrdená viacerými od seba nezávislými výpoveďami svedkov, ktorí vypovedali po zákonom poučení. Z hodnotenia ich výpovedí vyplynula totožná informácia o tom, že obžalovaný sa mal v inkriminovanom období dopúšťať protiprávneho konania tak, ako to bolo uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Je preto nelogické prijať záver o všeobecnom spoločnom koordinovaní výpovedí svedkov svedčiacich v neprospech obžalovaného s cieľom privodiť jeho trestné stíhanie. Uvedené výpovede sa v relevantných častiach zhodujú a dopĺňajú v opísaných detailoch konania obžalovaného, a preto ich nie je možné vyhodnotiť ako nevierohodné. Takýto záver nie je spôsobilý zmeniť ani záver znaleckého dokazovania ohľadom dôveryhodnosti osoby poškodenej. Znaleckým dokazovaním totiž nie je možné spochybniť výpovede všetkých svedkov svedčiacich v neprospech obžalovaného. Preto krajský súd dospel k záveru o jeho vine, a to tak, ako to bolo uvedené v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. V neuvedených skutočnostiach odkazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V zmysle citovaných ustanovení Trestného zákona krajský súd vyhodnotil uložený trest odňatia slobody ako príliš mierny. Okresný súd správne pri ukladaní trestu vzal do úvahy dĺžku konania, ktorá bola v tomto prípade na súde vedená odo dňa podania obžaloby 27.4.2018. Ako už bolo vyššie uvedené k prieťahom v konaní z prevažnej väčšiny došlo z dôvodu nezákonných rozhodnutí okresného súdu, ktoré boli odvolacím súdom zrušené. Obžalovaný v tomto prípade neniesol vinu na neúmernej dĺžke konania, a preto musela byť táto skutočnosť vyhodnotená v jeho prospech. Naopak krajský súd sa najmä už vzhľadom na zmienenu dĺžku konania nestotožnil v celom rozsahu s návrhom prokurátora, ktorý v podanom odvolaní žiadal uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, a to s jeho nepodmienečným výkonom. Je potrebné v tejto súvislosti poznamenať, že partnerské spoluzitie obžalovaného a poškodenej bolo v minulosti ukončené a každý z nich v súčasnosti vedie osobitný život. Stíhaný skutok sa stal v nepravidelných časových intervaloch od roku 2003 až do 22.6.2015, pričom trestné stíhanie obžalovaného bolo ukončené rozhodnutím krajského súdu dňa 29.5.2024. Z aktuálneho odpisu registra trestov bolo krajským súdom zistené, že obžalovaný bol v minulosti 3-krát súdne trestaný, pričom v jednom prípade jeho trestné stíhanie skončilo na Okresnej prokuratúre v Čadci uzavretím zmluvy (rozhodnutie OP Čadca, sp.zn. Pv 402/2011 z 3.11.2011, právoplatné 15.11.2011). Vo všetkých prípadoch trestného stíhania ukončeného na súde sa na obžalovaného hľadí akoby nebol odsúdený. To však neznamená, že uvedené skutočnosti nemajú byť vzaté odvolacím súdom do úvahy pri uložení primeraného, zákonného a spravodlivého trestu na základe hodnotenia jeho osoby. Aj vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že na podklade podaného odvolania prokurátora je potrebné obžalovanému uložiť prísnejší trest spočívajúci v predĺžení ustanovenej skúšobnej doby. Podmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky preto krajský súd obžalovanému podmienečne odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov. Takto uložený trest zabezpečí záujem spoločnosti na splnení podmienok individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom osoba obžalovaného bude v trvaní 5 rokov pod dohľadom probačného a mediačného úradníka. Nakoľko krajský súd zrušil celý výrok o uloženom treste odňatia slobody uvedený v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa, bolo potrebné opakovane podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. rozhodnúť o uložení povinnosti obžalovanému spočívajúcej v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej G. H. B. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodeného alebo pracoviska poškodenej.

Z vyššie uvedených dôvodov preto osobitným výrokom svojho rozsudku krajský súd odvolanie obžalovaného zamietol postupom podľa § 319 Tr. por. ako nie dôvodné.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.